1028 (2021-2022) – Nr. 1
ingediend op 25 november 2021 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot wijziging
van het decreet van 5 februari 2016
houdende het toeristische logies
en tot opheffing
van het decreet van 18 juli 2003
betreffende de verblijven en verenigingen
die een werking uitoefenen
in het kader van "Toerisme voor Allen"

Vlaams Parlement

verzendcode: BUI

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet 17
Advies van de Raad van State 25
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 37
Ontwerp van decreet..... 43

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Het huidige Logiesdecreet trad in werking op 1 april 2017. Na aflopen van de overgangsperiode werd een evaluatie uitgevoerd in samenspraak met de brede logiessector. Deze evaluatie leidde tot het identificeren van verschillende verbeterpunten, waarbij voor sommige een beperkte aanpassing van de decretale basis vereist is.

Deze aanpassingen sluiten maximaal aan bij de filosofie van de decreetgever, met name een focus op de toeristische aspecten van de reglementering, en een streven naar administratieve eenvoud en maximale ruimte voor creatief en innovatief ondernemen in deze sector.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Omgevingsanalyse

De toeristische sector in Vlaanderen vertegenwoordigt een economische waarde van 12 miljard euro per jaar. Het totale aantal overnachtingen in Vlaanderen (inclusief Brussel) klokte precorona (in 2018) af op 33 miljoen, waarvan 17 miljoen (51%) afkomstig van buitenlandse bezoekers. De binnenlandse markt is goed voor 16,2 miljoen overnachtingen. 58% of bijna 10 miljoen van de buitenlandse overnachtingen werd geboekt door toeristen uit onze buurlanden. Dat betekent dat andere markten ook in opmars zijn. Het aantal aankomsten (met minstens één overnachting) groeide van 12,6 miljoen in 2015 naar 14 miljoen in 2018. De gemiddelde verblijfsduur van buitenlandse bezoekers bleef stabiel op 2,2 nachten, bij de Belgen daalde die van 2,75 naar 2,55 nachten van 2015 naar 2018.

Ten opzichte van 2015 is het aantal aankomsten in Vlaanderen gemiddeld jaarlijks met 3,6% toegenomen. In 2016 werd de toeristische sector zwaar geraakt door de terroristische aanslagen. Het aantal aankomsten daalde in 2016 met 5,6% ten opzichte van 2015. Die daling was echter van zeer korte duur. 2017 was voor toerisme een boerenjaar. Het totaal aantal aankomsten bedroeg in 2017 12,9 miljoen, wat meer is dan in 2015. En 2018 was nog beter met 8,6% groei ten opzichte van 2017. Voor de buitenlandse aankomsten bedroeg de groei in 2018 zelfs 9,1%.

In 2018 verbleef bijna 70% van de toeristen in Vlaanderen in een hotel, met een gemiddelde verblijfsduur van 1,8 nachten. Een kleiner volume aan toeristen verbleef in een vakantiepark, een vakantiewoning of een zogenaamd terreingerelateerd logies, maar hier bleef men dan wel langer. Door de groeiende markt van directe verhuur en het feit dat een deel van het kleinschalige logies (zoals vakantiewoningen en kamers) nog niet geregistreerd zijn, zijn deze officiële cijfers nog een onderschatting van het werkelijk aantal aankomsten. Dit is zeker het geval voor populaire toeristische bestemmingen zoals de kunststeden en de kust.

Van bij haar ontstaan heeft de Vlaamse overheid het belang van de logiessector erkend, middels het scheppen van een decretaal kader voor logiesinrichtingen. Dit kader werd de voorbije decennia verschillende keren aangepast en gemoderniseerd, teneinde tegemoet te komen aan ontwikkelingen op het terrein. Deze aanpassingen gebeurden in nauw overleg met de sector en andere partners.

Dat deze aanpak vruchten afwerpt, mag blijken uit de cijfers: 73% van de recreatieve toeristen die één van onze Vlaamse kunststeden bezocht, zou deze bestemming aanraden aan familie, vrienden of kennissen:
– De tevredenheid over Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven en Mechelen ligt in lijn met het gemiddelde van andere Europese kunststeden.
– Dit aandeel ligt iets lager in Brussel, daar zou 69% van de recreatieve toeristen Brussel aanraden.

Dat de kwaliteit van de logiezen in Vlaanderen hoog is, wordt ook bevestigd door ander onderzoek. Een analyse van de reviews van de logiezen in Vlaanderen leert ons dat een logies in 2018 gemiddeld een score van 8,3 (op 10) kreeg. B&B's scoren gemiddeld 8,8 op 10, terwijl campings een gemiddelde score van 8,2 krijgen.

De kwaliteit van ons toeristisch aanbod en de tevredenheid van de bezoekers zijn een cruciale factor voor een duurzaam herstel en groei van de toeristische sector. Met de voorliggende aanpassingen willen we een verdere stap zetten in het verzekeren van dit aanbod.

2. Doelstellingen

Het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (hierna Logiesdecreet) verving het decreet van 10 juli 2008 betreffende het toeristische logies, en bood een vernieuwd kader voor de uitbating van toeristische logiezen in het Vlaamse Gewest.

De doelstellingen van dit vernieuwde kader, zoals verwoord in de toelichting erbij, waren:

"Met dit voorstel van decreet wordt een vermindering van de procedures en de administratieve lasten beoogd. Het voorstel moet de drempels voor toeristisch ondernemen verminderen en bevat enkel zaken die rechtstreeks te maken hebben met de kwaliteit van het logies vanuit het standpunt van de consument (brandveiligheid, verplichte basisnormen en vrijwillige kwaliteitsnormen).

Tevens wordt hiermee een antwoord geformuleerd op de knelpunten van het evaluatierapport. Het principe 'gelijke monniken, gelijke kappen' blijft behouden. We creëren een basislevelplayingfield waarin elk logiestype opereert en dat voldoende bestand is tegen de toekomst. In de artikelsgewijze toelichting wordt deze vereenvoudiging en herwerking nader verduidelijkt.

Met dit voorstel van decreet willen wij de basis leggen voor een creatief en innovatief toeristisch logiesbeleid in Vlaanderen met minder administratieve lasten voor de logiesondernemer en de overheid. Zaken zoals stedenbouw, milieu, permanente bewoning en dergelijke worden door andere regelgeving geregeld en de uitvoering ervan valt onder andere Vlaamse, provinciale, lokale of federale bevoegdheden."

Deze doelstellingen blijven ook heden onverminderd gelden.

Het Logiesdecreet trad in werking op 1 april 2017. De voorbije jaren hebben zowel overheden als toeristische ondernemers en burgers ervaring opgedaan met de praktijk van dit nieuwe regelgevende kader voor het toeristische logies. Op basis van deze ervaring werd een evaluatie, en desgevallend bijsturing, van het regelgevend kader in het vooruitzicht gesteld.

Voor deze evaluatie werd gewacht tot het einde van de decretaal voorziene overgangsperiode. Het Logiesdecreet voorzag initieel in een overgangsperiode van drie jaar; deze periode werd evenwel verlengd in uitvoering van artikel 5 van het

decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid.

Het evaluatierapport van het Logiesdecreet werd op 15 december 2020 toegelicht in de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme van het Vlaams Parlement (*Parl.St*. Vl.Parl. 2020-21, nr. 624/1).

B. Inhoud

1. Beleidsmaatregelen

Het ontwerp van decreet betreft een aanpassing van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies. Dit decreet trad in werking op 1 april 2017. Daarbij was voorzien in een overgangsperiode van drie jaar. Door het uitbreken van de COVID-19-pandemie begin 2020 werd deze overgangsperiode evenwel in beperkte mate verlengd. Het aflopen van deze overgangsperiode vormde een uitgelezen gelegenheid om een evaluatie uit te voeren van het decretaal kader.

Dit ontwerp van decreet weerspiegelt in de eerste plaats de ervaringen die zijn opgedaan in de periode na de inwerkingtreding van het Logiesdecreet op 1 april 2017.

Bij de evaluatie van het decreet werd een sectorbrede consultatie opgestart, waarbij volgende stakeholders werden betrokken:
– Airbnb;
– Center Parcs;
– CIB Vlaanderen;
– Centrum voor Jeugdtoerisme (CJT);
– De hotelassociaties van de kunststeden (Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven, Mechelen);
– De provinciale toeristische organisaties (Toerisme Limburg, Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Provincie Antwerpen, Toerisme Vlaams-Brabant, Westtoer);
– De toeristische diensten van de kunststeden (Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven, Mechelen);
– Horeca Vlaanderen;
– Kempen Campings;
– Kleinschalige Stedelijke Logies Vlaanderen (KSLV);
– Logeren in Vlaanderen;
– Pasar;
– Recread;
– Vlaamse Jeugdherbergen VJH.

Uit de feedback van de verschillende stakeholders kwamen verschillende gemeenschappelijke punten met betrekking tot het huidige Logiesdecreet naar voren.

Het huidige Logiesdecreet wordt door alle partijen ervaren als een belangrijke stap voorwaarts voor de toeristischelogiessector. Er wordt dan ook algemeen gepleit om de verworvenheden van dit decreet, met name de administratieve lastenverlaging voor de ondernemingen, te behouden.

Daarnaast werden ook verschillende verbeterpunten geformuleerd.

In de eerste plaats betroffen deze de problematiek van handhaving. Alle actoren bevestigen in dit verband het belang van een level playing field als basis van een gezonde commerciële concurrentie in de sector. Zij benadrukken dat de overheid – zowel op lokaal als Vlaams niveau – een belangrijke rol te spelen heeft in het bewaken van dit level playing field. Vanuit die optiek is het belangrijk dat het

agentschap Toerisme Vlaanderen over de nodige instrumenten beschikt om hier handhavend in te kunnen optreden. Deze instrumenten betreffen zowel de aanmeldingsprocedure voor toeristische logies, de controlemogelijkheden van het agentschap, als de sanctiemechanismes die het tot zijn beschikking heeft.

In dit verband verwijzen we ook naar het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg van Brussel van 7 september 2020, in de zaak van Airbnb Ireland UC tegen Toerisme Vlaanderen. In dit vonnis oordeelde de rechtbank dat de huidige formulering van artikel 11 van het Logiesdecreet een onvoldoende juridische basis vormde voor Toerisme Vlaanderen om steekproefsgewijs gegevens te kunnen opvragen bij tussenpersonen, in casu Airbnb. Het betreffende vonnis werd nog niet betekend maar het is aangeraden om de formulering in het Logiesdecreet te verduidelijken teneinde toekomstige interpretatieproblemen te vermijden.

Ten tweede wordt ook algemeen gevraagd om (opnieuw) een permanent adviescomité te voorzien, dat de uitvoering van het Logiesdecreet begeleidt, en waar nodig beleidsaanbevelingen formuleert aan de minister van Toerisme.

Andere opmerkingen betreffen onder meer de brandveiligheidsnormen, het hanteren van dubbele benamingen, de comfortclassificaties enzovoort. Na analyse van deze opmerkingen blijkt de decretale basis voor deze onderwerpen echter voldoende opdat de opmerkingen ter zake eventueel meegenomen kunnen worden bij de aanpassing van de uitvoeringsbesluiten van het vernieuwde Logiesdecreet.

De aanpassing van het Logiesdecreet kadert eveneens in een bredere context van optimalisering van het juridisch instrumentarium van het Vlaamse toerismebeleid. Zo wordt eveneens gewerkt aan een evaluatie en bijsturing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", en van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018.

Meer specifiek wordt de regelgeving rond de jeugdverblijven (nu onderdeel van het decreet van 18 juli 2003) geactualiseerd. De regelgeving met betrekking tot de infrastructuuraspecten van jeugdverblijven wordt hierbij binnen het toepassingsgebied van het Logiesdecreet gebracht. Hierdoor zal het Logiesdecreet de unieke decretale basis vormen voor alle toeristische verblijven in Vlaanderen, ongeacht het type of doelpubliek van de logiezen in kwestie.

Deze integratie vermindert geenszins het belang dat de Vlaamse Gemeenschap hecht aan het jeugdtoerisme. Integendeel, de integratie in het Logiesdecreet benadrukt het streven naar kwalitatieve infrastructuur voor jeugdverblijven, en laat de mogelijkheid open om bijkomende ondersteuning te bieden voor bepaalde categorieën logiezen.

2. Impactanalyse

2.1. Budgettaire impact

Het advies van de Inspectie van Financiën over het ontwerp van decreet werd verleend op 14 juni 2021.

De Inspectie van Financiën heeft op zich geen opmerkingen betreffende het voorliggende ontwerp, maar adviseert wel om het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens over artikel 5 (het publieke basisregister van alle aangemelde logiezen) en artikel 9 (het opvragen van gegevens bij tussenpersonen) van het ontwerp.

Beide aspecten werden echter reeds voor advies voorgelegd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van de totstandkoming van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (*Parl. St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 438/3).

In beide gevallen voert het voorliggende ontwerp geen fundamenteel inhoudelijke wijzigingen door aan de huidige bepalingen (waarover de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer geen opmerkingen had):
– Artikel 5 van het ontwerp stelt enkel voor om in het huidige basisregister niet alleen de erkende toeristische logiezen te vermelden, maar ook de aangemelde. De gegevens die getoond zullen worden in het register blijven echter ongewijzigd ten opzichte van vandaag (en slaan bovendien enkel op het toeristische logies, niet op de uitbater).
– Artikel 9 van het ontwerp verduidelijkt enkel de omstandigheden waarin Toerisme Vlaanderen kan overgaan tot het opvragen van gegevens bij tussenpersonen. In de praktijk is gebleken dat de huidige formulering van artikel 11 van het Logiesdecreet mogelijk kan leiden tot verschillen qua interpretatie. Om deze potentiële onduidelijkheden weg te werken, en het juridische kader zo helder mogelijk te stellen, wordt de formulering verduidelijkt, zonder evenwel de inhoud ten opzichte van de huidige bepaling ten gronde te wijzigen.

Het akkoord van de minister bevoegd voor de begroting werd verleend op 30 augustus 2021.

2.2. Maatschappelijke impact

Een kind- en jongereneffectrapport (JoKER) is niet verplicht, aangezien het ontwerp van decreet het belang van personen jonger dan vijfentwintig jaar niet rechtstreeks raakt.

Op 30 oktober 2020 bevestigde de bevoegde ambtenaar van het Departement Cultuur, Jeugd en Media dat een JoKER niet vereist was.

2.3. Bestuurlijke impact

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget van de Vlaamse overheid.

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

3. Implementatie

De bepalingen van het decreet treden in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Specifiek voor de toeristische logiezen die, op de datum van de inwerkingtreding van de inkanteling van de jeugdverblijven in het Logiesdecreet, in het kader van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", erkend zijn als jeugdverblijf(centrum), wordt voorzien in een overgangsperiode van uiterlijk drie jaar.

C. Totstandkomingsprocedure

Op 10 september 2021 heeft de Vlaamse Regering het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en tot opheffing van decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" en de bijbehorende memorie van toelichting, principieel goedgekeurd. Ook werd aan de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme gevraagd om het advies van de Raad van State hierover in te winnen.

Op 19 oktober 2021 ontving de Vlaamse minister bevoegd voor het toerisme dit advies van de Raad van State (advies 70.179/1). Hieronder worden de opmerkingen van de Raad van State bij dit ontwerp behandeld.

Bevoegdheid (artikel 1 van het ontwerp)

De Raad van State merkt in zijn advies op dat er voor het voorgelegde voorontwerp geen beroep moet worden gedaan op de impliciete bevoegdheden uit artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De toelichting bij artikel 1 van dit ontwerp werd hieraan aangepast.

Vormvereisten/adviesverplichting van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Eerder gaf de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) al aan dat zijn advies over het voorontwerp van decreet geen vereiste is.

De Raad van State merkt hierover echter op (verwijzend naar artikel 11, §2, 1°, van het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen) dat de Vlaamse Regering niettemin de SERV dient te verzoeken om sociaal-economisch overleg te plegen over "alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben, uitgezonderd de voorontwerpen van decreet betreffende de begrotingen en de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd ingevolge artikel 20 van het SERV-decreet".

De eerdere stellingname van de SERV (dat een advies geen vereiste is) wordt door de Raad van State niet beschouwd als een dergelijk 'overleg met standpuntinname'.

Hierop volgend bracht de SERV op 25 oktober 2021 op eigen initiatief het volgende advies uit over het voorliggende ontwerp, waardoor ook aan de gevraagde formele vormvereiste wordt voldaan: "Om te kunnen voldoen aan de formele vormvereiste zonder dat een expliciete adviesvraag aan de SERV gericht moet worden, meldt de raad via deze weg geen bemerkingen te formuleren bij het voorontwerp van wijziging van het logiesdecreet."

Toetsing van het ontwerp aan de bepalingen van de Dienstenrichtlijn 2006/123/EG

De Raad van State merkt op dat niet blijkt dat de bepalingen van het voorontwerp aan de Dienstenrichtlijnen werden getoetst. Deze toetsing gebeurde bij het initieel ontwerp van het Logiesdecreet en maakt deel uit van de reguleringsimpactanalyse bij het ontwerp (*Parl.St.* Vl.Parl. 2007-08, nr. 1547/1). Het voorliggende voorontwerp wijzigt het Logiesdecreet niet in die zin dat er een dermate impact is op deze eerder gedane toetsing waardoor het Logiesdecreet, eenmaal gewijzigd, niet in overeenstemming zou zijn met de bepalingen van de Dienstenrichtlijn.

Beroepsmogelijkheid tegen de herroeping van de aanmelding (artikel 8 van het ontwerp)

De Raad van State stelt zich de vraag of tegen de voorziene herroeping van de aanmelding geen beroepsmogelijkheid moet worden voorzien zoals vermeld in artikel 9 van het Logiesdecreet.

Er werd tegemoetgekomen aan deze opmerking. In het voorliggende ontwerp wordt voorzien dat er tegen de herroeping van de aanmelding een beroep kan worden aangetekend bij de beroepscommissie voor het toeristische logies (punt 1°). Dit beroep schort bovendien de beslissing tot herroeping van de aanmelding op (punt 2°).

Naar aanleiding van deze opmerking werden ook de overige sancties in het Logiesdecreet die verbonden zijn aan de herroeping van de aanmelding herbekeken. Het voorontwerp voorzag al in de mogelijkheid dat Toerisme Vlaanderen een administratieve geldboete kan opleggen aan een toeristisch logies dat niet (of niet meer) aangemeld is. In het voorliggende ontwerp wordt bijkomend voorzien (in artikel 11) dat Toerisme Vlaanderen in dat geval ook de stopzetting kan bevelen van de niet-aangemelde logiesuitbating. Beide sancties in het Logiesdecreet (de administratieve geldboete en het stopzettingsbevel) worden hiermee op elkaar afgestemd.

Register van aangemelde toeristische logiezen (artikel 5 van het ontwerp)

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State wordt in het ontwerp gepreciseerd welke logiesgegevens in het logiesregister zullen opgenomen worden. De term 'minstens', zoals die voorkwam in het voorontwerp van decreet, werd geschrapt.

Doordat het logiesregister geen persoonsgegevens bevat maar uitsluitend gegevens van het aangemelde toeristische logies zelf, komen de overige opmerkingen van de Raad van State te vervallen.

Overgangsbepaling voor erkende jeugdverblijven (artikel 16 van het ontwerp)

Gelet op de opmerkingen van de Raad van State werd een nieuwe overgangsmaatregel voor erkende jeugdverblijven uitgewerkt.

Erkende jeugdverblijven moeten niet opnieuw aangemeld worden in het kader van het Logiesdecreet en behouden hun "Toerisme voor Allen"-erkenning en comfortclassificatie tot drie jaar na de inkanteling van de jeugdverblijven in het Logiesdecreet (en de inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van dit ontwerp) of totdat (in tussentijd) de uitbating wordt stopgezet, overgenomen of er aan het jeugdverblijf een erkenning wordt toegekend volgens het Logiesdecreet.

In de nieuwe overgangsbepaling wordt behouden dat Toerisme Vlaanderen (binnen het jaar na de inwerkingtreding) de erkende jeugdverblijven zal contacteren in functie van een nieuwe erkenning (volgens het Logiesdecreet) en zal informeren over het Logiesdecreet, maar er worden geen rechtsgevolgen meer gekoppeld aan deze brief (of e-mail of andere communicatie).

Inwerkingtreding van het ontwerp (artikel 18 van het ontwerp)

De Raad van State merkt in zijn advies op dat het raadzaam is om een uiterste datum te bepalen waarop dit ontwerp in werking treedt indien de Vlaamse Regering zou nalaten binnen een redelijke termijn de datum van inwerkingtreding ervan vast te stellen, evenals te onderzoeken of de voorziene gedeeltelijke inwerkingtreding per artikel aangeraden is.

Zoals verduidelijkt in de artikelsgewijze toelichting, kadert dit ontwerp in een bredere evaluatie van de toeristische regelgeving en worden in dit ontwerp ook het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" en het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018 geëvalueerd en aangepast.

De voorliggende bepaling garandeert dat de inwerkingtreding van de verschillende onderdelen optimaal op elkaar afgestemd kan worden. Bovendien is het op vandaag moeilijk in te schatten (en een uiterste datum te bepalen) wanneer deze verschillende onderdelen in werking zullen treden.

Bijkomend wordt in het ontwerp (in artikel 14) de verwijzing naar de jeugdverblijferkenning volgens het "Toerisme voor Allen"-decreet van 18 juli 2003 in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (taalkundig) gewijzigd naar een aanmelding als jeugdverblijf volgens het Logiesdecreet.

Het ontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2020/345. Over de bepalingen die werden aangepast en toegevoegd aan het ontwerp naar aanleiding van het advies van de Raad van State over het voorontwerp werd een bijkomend wetgevingsadvies ingewonnen.

Na de definitieve goedkeuring van dit ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting door de Vlaamse Regering, zal dit ontwerp behandeld worden in het Vlaams Parlement.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Het voorliggende ontwerp van decreet regelt een gewestaangelegenheid. Op grond van artikel 6, §1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen zijn de gewesten bevoegd inzake zowel:

1° vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidsberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen; als
2° toerisme.

Daarnaast zijn de gewesten krachtens artikel 6, §1, I, 1°, van dezelfde bijzondere wet ook bevoegd inzake ruimtelijke ordening.

Artikel 2

Het Logiesdecreet is momenteel niet van toepassing op logies die gratis worden aangeboden.

Om erover te waken dat het beoogde level playing field binnen de logiessector wordt bewaard, wordt via artikel 2 en 3 van dit ontwerp verduidelijkt dat deze uitzondering enkel geldt voor kleinschalige toeristische logiezen (met maximaal negen verhuureenheden of plaatsen) die gratis worden aangeboden.

Artikel 3

Artikel 3 van het Logiesdecreet somt de overige logiezen op waarop de bepalingen van het Logiesdecreet niet van toepassing zijn.

Deze uitzondering omvat momenteel onder andere de jeugdverblijfcentra, die moeten voldoen aan de erkenningscriteria op het gebied van basiskwaliteit, brandveiligheid en hygiëne van de "Toerisme voor Allen"-regelgeving.

Sinds de goedkeuring van het Logiesdecreet werd het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" echter in grote mate vervangen door het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018. Samen met de uitwerking van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' werd tevens een evaluatie en update van de regelgeving met betrekking tot het jeugdtoerisme in het vooruitzicht gesteld.

Op basis van deze evaluatie wordt er heden alsnog voor gekozen de basisnormen voor de uitbating en erkenning van jeugdverblijven te integreren in het Logiesdecreet. Deze integratie gebeurt door de schrapping in artikel 3 van de bestaande uitzondering voor jeugdverblijfcentra.

De jeugdverblijven vallen hierdoor vanaf de datum van inwerkingtreding integraal onder het toepassingsgebied van het Logiesdecreet.

Artikel 16 van dit ontwerp voorziet niettemin in een overgangsperiode voor de jeugdverblijven die op dat ogenblik erkend zijn in het kader van "Toerisme voor Allen" (zie verder).

De integratie verandert niet de bijzondere positie die het jeugdtoerisme bekleedt in het Vlaamse toeristische landschap. Bij het uitwerken van de uitvoeringsbepalingen zal er dan ook over gewaakt worden dat de jeugdverblijven kunnen beschikken over een eigen, aangepast juridisch kader, dat hen toelaat zich ten volle te wijden aan hun kerntaken, terwijl tevens gewaakt wordt over de kwaliteit van het aanbod (met name op vlak van brandveiligheid), in lijn met de geest van het Logiesdecreet.

Artikel 4

Artikel 4 van het Logiesdecreet somt de basisvoorwaarden op waaraan elk toeristisch logies in Vlaanderen moet voldoen. Bij de totstandkoming van het Logiesdecreet werd expliciet gekozen om zaken zoals stedenbouw niet op te nemen in deze lijst. Deze worden – in de woorden van de decreetgever – "door andere regelgeving geregeld en de uitvoering ervan valt onder andere Vlaamse, provinciale, lokale of federale bevoegdheden."

In de praktijk blijkt echter dat dit ertoe leidt dat in sommige gevallen overgegaan wordt tot de uitbating van een toeristisch logies zonder dat dit in regel is met de voorschriften op vlak van stedenbouw of ruimtelijke ordening.

Uit de feedback die tijdens de evaluatieronde werd ontvangen, blijkt dat deze problematiek voor verschillende partijen een pijnpunt is.

Er wordt daarom voor gekozen om de conformiteit met de stedenbouwkundige regelgeving terug expliciet op te nemen als een uitbatingsvoorwaarde. Hierbij moet benadrukt worden dat dit geen nieuwe voorwaarde is. Deze volgt immers uit de bestaande regelgeving met betrekking tot de ruimtelijke ordening. De handhaving van de regelgeving met betrekking tot ruimtelijke ordening en stedenbouwkundige voorschriften blijft ook onverminderd de bevoegdheid van andere Vlaamse, provinciale, lokale of federale overheden.

Door deze conformiteit als een uitbatingsvoorwaarde op te nemen, beschikt Toerisme Vlaanderen ook over de mogelijkheid om de aanmelding van een niet-conform logies te herroepen (zie artikel 5 van het ontwerp). Het logies wordt hiermee geschrapt uit het logiesregister en deze herroeping heeft van rechtswege de stopzetting van de toeristische uitbating (en dus van de stedenbouwkundige overtreding) tot gevolg. Ingeval de uitbater zijn logiesuitbating niet stopzet (na deze herroeping van de aanmelding om stedenbouwkundige redenen), zijn de lokale overheden bevoegd om op te treden. Het is niet de bedoeling dat Toerisme Vlaanderen hiertegen optreedt via het Logiesdecreet.

Ook de aanmelding van het toeristisch logies bij Toerisme Vlaanderen wordt als een uitbatingsvoorwaarde opgenomen. Deze aanmelding was reeds een verplichting onder artikel 5 van het Logiesdecreet. Doordat dit momenteel echter geen expliciete uitbatingsvoorwaarde is, rees in dezen de vraag naar de rechtsgevolgen van deze aanmelding, alsook naar de handhavingsmogelijkheden van het agentschap. De opname van deze verplichting als uitbatingsvoorwaarde neemt hieromtrent de ambiguïteit weg.

Artikel 5

Het huidige artikel 5 van het Logiesdecreet verplicht exploitanten om de uitbating van hun toeristisch logies aan te melden bij Toerisme Vlaanderen. In het voorliggende ontwerp wordt deze bepaling geherformuleerd.

In de eerste plaats betreft dit een louter woordelijke aanpassing, waarbij de terminologie in het decreet in overeenstemming wordt gebracht met de praktijk (waar gesproken wordt van 'aanmelding' in plaats van 'registratie').

In de tweede plaats wordt expliciet gesteld dat Toerisme Vlaanderen kan overgaan tot het herroepen van de aanmelding van een toeristisch logies indien dit niet of niet meer beantwoordt aan de uitbatingsvoorwaarden, opgenomen in artikel 4 van het Logiesdecreet. Doordat de aanmelding – zoals hierboven reeds vermeld – een uitbatingsvoorwaarde is, heeft deze herroeping van rechtswege ook de stopzetting van de uitbating tot gevolg. Hiermee wordt tevens tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de dienst Wetgevingsadvies.

Ten derde wordt gespecificeerd dat Toerisme Vlaanderen een basisregister beschikbaar stelt van alle aangemelde logiezen. Deze bepaling sluit aan bij de gangbare praktijk, waarbij dit basisregister ter beschikking wordt gesteld van alle belanghebbenden (via https://www.toerismevlaanderen.be/logiesdecreet/basisregister).

Deze bepaling biedt tevens een afdoende juridische basis voor het aanleggen van deze databank door Toerisme Vlaanderen; deze juridische basis betrof tot nu enkel de erkende toeristische logiezen. Hierdoor laat zij ook andere overheden toe om op basis van deze databank over te gaan tot controles met betrekking tot het naleven van andere regelgeving door de logiezen in kwestie.

Artikel 6

Dit artikel sluit aan bij artikel 5 van dit ontwerp en voegt een nieuwe paragraaf toe aan artikel 6 van het Logiesdecreet waardoor de erkenning en eventuele comfortclassificatie van het logies van rechtswege komt te vervallen bij een bevel tot stopzetting van de exploitatie van het toeristische logies.

Hierdoor verliest het logies dat niet meer beantwoordt aan de uitbatingsvoorwaarden, opgenomen in artikel 4 van het Logiesdecreet, en waartegen de stopzetting van de toeristische exploitatie wordt bevolen, zijn erkenning en kan het vervolgens (na herroeping van de aanmelding) ook geschrapt worden uit het basisregister.

Er wordt hiermee voorkomen dat een afzonderlijke procedure moet gevoerd worden tot intrekking van de erkenning, wanneer er tegelijk of voorafgaandelijk al een procedure tot stopzetting van de uitbating werd gevoerd voor dezelfde inbreuk(en) tegen de uitbatingsvoorwaarden.

Artikel 7

Parallel aan de door artikel 5 ingevoegde bepaling in artikel 5 van het Logiesdecreet dat Toerisme Vlaanderen een basisregister van alle aangemelde toeristische logiezen bijhoudt, wordt in artikel 6 van het Logiesdecreet de bepaling met betrekking tot het bijhouden van een basisregister van de erkende toeristische logiezen geschrapt. Deze werd immers vervangen door voorgaande wijziging.

Artikel 8

Tegen de mogelijke herroeping van de aanmelding, zoals voorzien in artikel 5 van dit ontwerp, wordt een beroepsmogelijkheid voorzien bij de beroepscommissie voor het toeristische logies.

Dit beroep is opschortend, tenzij de herroepingsbeslissing gebaseerd is op het ontbreken van het verplichte brandveiligheidsattest (artikel 4, 1°, van het Logiesdecreet) of de exploitant of de persoon die belast is met de dagelijkse leiding van het toeristische logies veroordeeld is voor één van de misdrijven opgesomd in artikel 4, 5°, van het Logiesdecreet.

Aangezien er naar de lokale overheid wordt gekeken om op te treden tegen eventuele stedenbouwkundige inbreuken van een toeristisch logies, zal de herroeping van de aanmelding omwille van de stedenbouwkundige non-conformiteit van een toeristisch logies pas mogelijk zijn van zodra de beroepsprocedures en -mogelijkheden binnen de stedenbouwkundige regelgeving uitgeput zijn.

Artikel 9

Dit artikel verduidelijkt de omstandigheden waarin Toerisme Vlaanderen kan overgaan tot het opvragen van gegevens bij tussenpersonen. In de praktijk is gebleken dat de huidige formulering van artikel 11 mogelijk kan leiden tot verschillen qua interpretatie. Om deze potentiële onduidelijkheden weg te werken, en het juridische kader zo helder mogelijk te stellen, wordt de formulering verduidelijkt, zonder evenwel de inhoud ten gronde te wijzigen.

Toerisme Vlaanderen kan – zoals nu reeds de wil van de decreetgever was – in drie gevallen overgaan tot het opvragen van gegevens van logiesuitbaters bij tussenpersonen:
- in geval van een steekproef. Rekening houdende met opmerkingen die ter zake geformuleerd werden, wordt hierbij verduidelijkt dat een steekproef maximaal de logiezen binnen eenzelfde stad of gemeente mag betreffen. Voor alle duidelijkheid wordt eveneens bevestigd dat Toerisme Vlaanderen meerdere steekproeven mag uitvoeren bij eenzelfde tussenpersoon;
- in geval van twijfel of een toeristisch logies dat aangeboden wordt via een tussenpersoon, beantwoordt aan de uitbatingsvoorwaarden van het Logiesdecreet;
- in geval van een klacht over een toeristisch logies dat aangeboden wordt via een tussenpersoon.

Artikel 10 en 11

Artikel 10 en 11 verduidelijken de sanctiemogelijkheden op basis van het Logiesdecreet. Zoals hierboven reeds uitgelegd blijft de handhaving van de regelgeving met betrekking tot ruimtelijke ordening en stedenbouwkundige voorschriften onverminderd de bevoegdheid van andere Vlaamse, provinciale, lokale of federale overheden en is het niet de bedoeling het niet naleven van de stedenbouwkundige regels rechtstreeks of onrechtstreeks (bv. na herroeping van de aanmelding om stedenbouwkundige redenen) te sanctioneren of te handhaven via het Logiesdecreet.

Artikel 12

Artikel 12 corrigeert de titel van hoofdstuk 6 en de tekst in artikel 15 van het Logiesdecreet, namelijk dat het om subsidies gaat in plaats van premies.

Artikel 13

Dit artikel voegt een nieuw hoofdstuk 6/1 in in het Logiesdecreet, waarbij een adviescomité wordt ingesteld. Het instellen van dit adviescomité sluit aan bij de verzuchtingen van de sector ter zake.

Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om de samenstelling en de werking van dit adviescomité te regelen, maar definieert evenwel het kader waarbinnen dit dient te gebeuren op het vlak van:
– de opdrachten van dit adviescomité;
– de samenstelling, waarbij minstens voorzien wordt in een vertegenwoordiging van de logiessector, de betrokken lokale en provinciale overheden, aangevuld met een of meerdere externe deskundigen.

Artikel 14

Artikel 14 past de verwijzing naar de jeugdverblijferkenning volgens het "Toerisme voor Allen"-decreet van 18 juli 2003 in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aan naar de gewijzigde terminologie volgens het Logiesdecreet (waaronder de jeugdverblijven met dit ontwerp komen te vallen). In plaats van de jeugdverblijferkenning volgens het "Toerisme voor Allen"-decreet wordt in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de verwijzing aangepast naar de aanmelding als jeugdverblijf volgens het Logiesdecreet.

Artikel 15

Doordat de jeugdverblijven vanaf de datum van inwerkingtreding integraal onder het toepassingsgebied van het Logiesdecreet komen te vallen en het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" in grote mate vervangen wordt door het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018, wordt het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" opgeheven.

Ook de logiessubsidiebepalingen (op basis van artikel 15 van het Logiesdecreet) zullen worden aangepast in functie van de inkanteling van de jeugdverblijven in het Logiesdecreet.

Artikel 16

Artikel 16 regelt de overgang van de jeugdverblijfcentra die op de datum van inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van dit decreet erkend zijn op grond van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", naar het Logiesdecreet (zie ook de toelichting bij artikel 3).

Deze erkende jeugdverblijven moeten zich niet opnieuw aanmelden en krijgen drie jaar de tijd na de inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van dit decreet, om een nieuwe erkenning volgens het Logiesdecreet te bekomen. De "Toerisme voor Allen"-erkenning en bijbehorende comfortclassificatie blijven gedurende deze periode behouden of totdat de uitbating wordt stopgezet, overgenomen of er aan het jeugdverblijf een nieuwe erkenning wordt toegekend volgens het Logiesdecreet.

Deze jeugdverblijven voldoen door hun erkenning allemaal aan de voorwaarden en normen van het zogenaamde "Toerisme voor Allen"-decreet.

Het is ook de bedoeling om de normen en voorwaarden waaraan deze verblijven zullen moeten voldoen onder het Logiesdecreet, af te stemmen op de voorwaarden van het "Toerisme voor Allen"-decreet.

Om de uitbaters van deze jeugdverblijven maximaal te begeleiden en te informeren over deze overgang en het Logiesdecreet, zal Toerisme Vlaanderen hen binnen het jaar na de inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van dit decreet contacteren met de vraag of zij voor hun jeugdverblijf een nieuwe erkenning, al dan niet met een (vrijwillige) comfortclassificatie, willen verkrijgen op grond van het Logiesdecreet. Deze (vrijwillige) erkenning en comfortindeling verlopen, in voorkomend geval, volgens de procedures die opgenomen zijn in het Logiesdecreet.

Het erkenningsteken dat voor het jeugdverblijf werd gekregen op grond van het "Toerisme voor Allen"-decreet, dient de uitbater uiterlijk zestig kalenderdagen na deze overgangsperiode van drie jaar, nadat de uitbating wordt stopgezet, overgenomen of nadat er aan het jeugdverblijf een nieuwe erkenning wordt toegekend volgens het Logiesdecreet, terug te bezorgen aan Toerisme Vlaanderen. Uitbaters die (vroeger al) te kennen geven af te zien van de vrijwillige erkenning, zal uiteraard door Toerisme Vlaanderen gevraagd worden het herkenningsteken onmiddellijk terug te bezorgen. Uitbaters die er wel voor kiezen voor hun toeristisch logies een (vrijwillige) erkenning, al dan niet met (vrijwillige) comfortclassificatie, te verkrijgen, krijgen uiteraard (bij positieve afloop) een nieuw erkenningsteken op grond van het Logiesdecreet.

Voor de jeugdverblijven wordt hiermee in grote lijnen in dezelfde overgangsmaatregel voorzien als voor de toeristische logies die vergund waren volgens het vorige Logiesdecreet van 10 juli 2008 bij de inwerkingtreding van het huidige Logiesdecreet.

Artikel 17

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting. Voor de verblijven die op grond van het "Toerisme voor Allen"-decreet van 18 juli 2003 voor de opheffing ervan een subsidie ontvingen, blijven de instandhoudingsverplichtingen onverkort van toepassing.

Artikel 18

Artikel 18 machtigt de Vlaamse Regering om de datum van inwerkingtreding van de verschillende artikelen in dit decreet te bepalen.

Deze bepaling laat in de eerste plaats toe om het vernieuwde decreet samen met de uitvoeringsbesluiten in werking te laten treden.

Zoals gezegd, kadert dit decreet echter ook in een bredere evaluatie van de toeristische regelgeving (evaluatie en bijsturing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" en van het decreet 'Iedereen verdient vakantie' van 29 juni 2018). Deze bepaling garandeert dat de inwerkingtreding van de verschillende onderdelen optimaal op elkaar afgestemd kan worden.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en tot opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen"

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies

Art. 2. In artikel 2, 2°, van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies worden de woorden "tegen betaling" opgeheven.

Art. 3. In artikel 3 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt opgeheven;

2° er wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° een toeristisch logies met maximaal negen eenheden of plaatsen dat gratis wordt aangeboden op de toeristische markt.".

Art. 4. Aan artikel 4, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden een punt 9° en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

"9° het toeristische logies is opgericht en wordt uitgebaat conform de regelgeving over ruimtelijke ordening en de geldende stedenbouwkundige regels;

10° het toeristische logies is aangemeld conform artikel 5.".

Art. 5. Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 5. De exploitant, of de persoon die daartoe is aangesteld, meldt de uitbating van het toeristische logies aan bij Toerisme Vlaanderen. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor die aanmelding.

Toerisme Vlaanderen kan de aanmelding herroepen als blijkt dat het toeristische logies niet of niet meer voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 9°.

Toerisme Vlaanderen stelt een register van de toeristische logiezen die zijn aangemeld publiekelijk ter beschikking. In dat register worden minstens de volgende gegevens vermeld:

1° de naam waaronder het toeristische logies wordt aangeboden op de toeristische markt;
2° de ligging van het toeristische logies;
3° de capaciteit van het toeristische logies;
4° de eventuele erkenningen en comfortclassificaties die op basis van dit decreet zijn toegekend aan het toeristische logies.".

Art. 6. In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Bij een bevel tot stopzetting van de exploitatie van het toeristische logies als vermeld in artikel 14, vervalt in voorkomend geval de erkenning en eventuele comfortclassificatie van het toeristische logies van rechtswege.".

Art. 7. In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 5 opgeheven.

Art. 8. Artikel 11 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 11. De tussenpersonen delen voor de toeristische logiezen in het Vlaamse Gewest waarvoor ze bemiddelen of promotie maken, op schriftelijk verzoek, de gegevens van de exploitant en de adresgegevens van de toeristische logiezen mee aan de agenten van de federale en lokale politie en aan de gemachtigde personen, vermeld in artikel 10.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden opgevraagd in de volgende gevallen:

1° in het kader van een steekproef om na te gaan of de toeristische logiezen waarvoor de tussenpersoon bemiddelt of promotie maakt, aangemeld zijn bij Toerisme Vlaanderen. Bij een steekproef worden maximaal de gegevens opgevraagd van alle exploitanten en toeristische logiezen in eenzelfde stad of gemeente. Er kunnen meerdere steekproeven gebeuren bij dezelfde tussenpersoon;

2° bij twijfel of een toeristisch logies waarvoor de tussenpersoon bemiddelt of promotie maakt, voldoet aan de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en de uitvoeringsbesluiten ervan;
3° in het kader van een klacht over een toeristisch logies.".

Art. 9. In artikel 12, §1, van hetzelfde decreet wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° de exploitant van een toeristisch logies in het Vlaamse Gewest dat niet voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 8°, 10°;".

Art. 10. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2017, 8 juni 2018 en 19 juli 2019, wordt hoofdstuk 6, dat bestaat uit artikel 15, vervangen door wat volgt:

"Hoofdstuk 6. Toekennen van subsidies

Art. 15. Er kunnen subsidies worden toegekend om een bestaand toeristisch logies te moderniseren of uit te breiden, en om een nieuw toeristisch logies te bouwen of aan te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de toekenning of weigering van die subsidies.".

Art. 11. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2017, 8 juni 2018 en 19 juli 2019, wordt een hoofdstuk 6/1, dat bestaat uit artikel 15/1, ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 6/1. Adviescomité van het toeristische logies

Art. 15/1. Er wordt een adviescomité opgericht dat minstens de volgende leden bevat:
1° vertegenwoordigers van de toeristische logiessector;
2° vertegenwoordigers van de lokale of provinciale overheden;
3° een of meer deskundigen met relevante expertise.

Het adviescomité geeft advies aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het toerisme, over de uitvoering van dit decreet.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling en werking van het adviescomité.".

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Art. 12. Het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2007 en 10 juli 2008, wordt opgeheven.

Art. 13. Uitbaters van een toeristisch logies dat, op de datum van de inwerkingtreding van dit decreet, in het kader van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen' als verblijf erkend is en ingedeeld is in de categorie jeugdverblijfcentrum, worden binnen een jaar na de inwerkingtreding van dit

decreet met een brief gecontacteerd door Toerisme Vlaanderen met de vraag of zij voor het toeristische logies een erkenning, al dan niet met een comfortclassificatie, willen verkrijgen op grond van dit decreet.

De erkenning van het toeristische logies, de indeling van het toeristische logies in een comfortclassificatie en het beroep tegen de beslissing tot weigering van de erkenning of comfortclassificatie of tegen de verkregen comfortclassificatie verlopen, in voorkomend geval, op dezelfde wijze en worden volgens dezelfde procedure afgehandeld als vermeld in artikel 6 tot en met 9.

De erkenning en comfortclassificatie of het type die aan het toeristische logies werd toegekend op grond van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen', blijft geldig tot de datum waartegen Toerisme Vlaanderen in de brief, vermeld in het eerste lid, vraagt om te reageren. Toerisme Vlaanderen geeft de uitbater maximaal twee jaar de tijd om te reageren op zijn vraag.

Uiterlijk zestig kalenderdagen na dezelfde datum, vermeld in het derde lid, bezorgt de exploitant het erkenningsteken dat hij voor het toeristische logies heeft gekregen op grond van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen', terug aan Toerisme Vlaanderen.

Art. 14. Artikel 8, §2, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", zoals van kracht op de dag voor de datum van de inwerkingtreding van artikel 12 van dit decreet, blijft van toepassing op de verblijven die voor de inwerkingtreding van dit decreet een subsidie ontvingen met toepassing van artikel 8, §1, van het voormelde decreet van 18 juli 2003, zoals van kracht op de dag voor de datum van de inwerkingtreding van artikel 12 van dit decreet.

Op straffe van terugvordering van de subsidie van het aantal periodetienden niet-geëxploiteerde jaren houden de begunstigden, vermeld in het eerste lid, de infrastructuur waarvoor de subsidie is verkregen voor de nieuwbouw ervan of voor de werkzaamheden eraan open voor die doelstellingen gedurende de volgende periodes:

1° een periode van minimaal vijftien jaar voor nieuwbouwwerken en werkzaamheden waarvan de subsidie meer dan 50.000 euro bedraagt;

2° een periode van minimaal vijf jaar voor werkzaamheden waarvan de subsidie minder dan 50.000 euro bedraagt.

De begunstigden, vermeld in het eerste lid, tonen tijdens het subsidieonderzoek aan dat ze voldoende rendabel zijn.

Op straffe van terugvordering van de subsidie houden de begunstigden, vermeld in het eerste lid, proef- of themagerichte projecten in stand gedurende de periode die in de projectoproep is vermeld.

De subsidies van de begunstigden, vermeld in het eerste lid, worden niet gecumuleerd met andere middelen van de Vlaamse overheid. Ze moeten deel uitmaken van een aparte post in het boekhoudkundig rekeningstelsel.

Art. 15. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van de inwerkingtreding.

Brussel

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 70.179/1
van 19 oktober 2021

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en tot opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'’

Op 14 september 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en tot opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen''.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 7 oktober 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Cedric JENART, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 oktober 2021.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest strekt tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 'houdende het toeristische logies' (hierna: het logiesdecreet).

De artikelen 2 en 3 van het voorontwerp stellen dat de uitzondering, dat het logiesdecreet niet van toepassing is op logies die gratis worden aangeboden, enkel geldt voor toeristische logies met maximaal negen verhuureenheden of plaatsen.[2] Artikel 3 van het voorontwerp schrapt ook de bestaande uitzondering voor jeugdverblijfcentra waardoor de basisnormen voor de uitbating en erkenning van jeugdverblijven geïntegreerd worden in het logiesdecreet.

Artikel 4 van het voorontwerp neemt conformiteit met de stedenbouwkundige regelgeving expliciet op als een uitbatingsvoorwaarde. Dit biedt de mogelijkheid om de aanmelding van een niet-conform logies om deze reden te herroepen. Ook de aanmelding van het toeristisch logies bij Toerisme Vlaanderen wordt als een uitbatingsvoorwaarde opgenomen.

Volgens artikel 5 van het voorontwerp moet de exploitant, of de persoon die daartoe is aangesteld, de uitbating van het toeristische logies aanmelden bij Toerisme Vlaanderen. De bepaling vormt een herformulering en verfijning van het bestaande artikel 5 van het logiesdecreet.

Artikel 6 van het voorontwerp voegt een nieuwe paragraaf toe aan artikel 6 van het logiesdecreet waardoor de erkenning en eventuele comfortclassificatie van het logies van rechtswege komt te vervallen bij een bevel tot stopzetting van de exploitatie van het toeristische logies.

Artikel 7 van het voorontwerp schrapt uit artikel 6 van het logiesdecreet de bepaling over het bijhouden van een basisregister van de erkende toeristische logiezen.

Artikel 8 van het voorontwerp verduidelijkt de omstandigheden waarin Toerisme Vlaanderen kan overgaan tot het opvragen van gegevens bij tussenpersonen.

---

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

[2] De gemachtigde geeft de volgende voorbeelden van gratis toeristische logies: gratis camper-overnachtingsplaatsen die door een stad of gemeente worden aangeboden of gratis overnachtingsplaatsen die in het kader van een evenement of voor promotionele doeleinden worden aangeboden.

Artikel 9 verduidelijkt de sanctiemogelijkheden op basis van het logiesdecreet, waarbij het niet naleven van de stedenbouwkundige regels uitgesloten wordt van de sanctie of handhaving via het logiesdecreet.

Artikel 10 van het voorontwerp wijzigt het opschrift van hoofdstuk 6 en vervangt artikel 15 van het logiesdecreet, door aan te geven dat het om subsidies gaat in plaats van premies.

Artikel 11 van het voorontwerp voegt een nieuw hoofdstuk 6/1 toe aan het logiesdecreet, waarbij een adviescomité wordt ingesteld.

2.2. Daarnaast beoogt artikel 12 van het voorontwerp het decreet van 18 juli 2003 ‘betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'’ op te heffen.

2.3. De slotbepalingen van het voorontwerp bevatten tevens twee overgangsregelingen.

Zo bevat artikel 13 van het voorontwerp een overgangsregeling voor de jeugdverblijfcentra die op de datum van inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van het voorontwerp erkend zijn op grond van het voormelde decreet van 18 juli 2003.

Artikel 14 van het voorontwerp voorziet voorts in een overgangsregeling voor de verblijven die op grond van het decreet van 18 juli 2003 voor de opheffing ervan een subsidie ontvingen.

2.4. Artikel 15 van het voorontwerp machtigt de Vlaamse Regering ten slotte om de datum van inwerkingtreding van de verschillende artikels in het decreet te bepalen.

BEVOEGDHEID

3.1. Op grond van artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 6° en 9°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ zijn de gewesten respectievelijk bevoegd inzake “vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen” en “toerisme”. Daarnaast zijn de gewesten krachtens artikel 6, § 1, I, 1°, van dezelfde bijzondere wet bevoegd inzake “ruimtelijke ordening en stedenbouw”.

In de voornoemde bepalingen vindt de Vlaamse gewestwetgever de algemene bevoegdheid om met betrekking tot de in het voorontwerp geregelde aangelegenheid regelend op te treden. Het ontworpen decreet behoort dan ook in beginsel tot de bevoegdheid van die decreetgever.

3.2. De memorie van toelichting voegt hieraan toe dat voor een aantal bepalingen in dit voorontwerp “zoals de bepalingen waarin aangelegenheden van procesrecht worden geregeld”, opdat het Vlaamse Gewest ter zake zou kunnen optreden “gebruikgemaakt [wordt] van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (impliciete bevoegdheden)”.[3] In haar advies 57.882/1/V

[3] Memorie van toelichting, p. 6.

van 14 september 2015 over het voorstel van decreet 'houdende het toeristische logies' stelde de afdeling Wetgeving van de Raad van State:

> "4.1. Het voorstel bevat evenwel een aantal bepalingen waarin aangelegenheden van procesrecht worden geregeld. Die bepalingen kunnen een bevoegdheidsprobleem doen rijzen. Meer bepaald kan de vraag rijzen of de gewestwetgever zich door het aannemen van die bepalingen niet zou begeven op terreinen die behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid, zoals de omschrijving van de bevoegdheden van de rechtscolleges en het vaststellen van procedureregels ervoor.[4]
>
> Gelet hierop zal moeten blijken of zal door de stellers van het voorstel moeten worden aangetoond dat is voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (impliciete bevoegdheden) opdat het Vlaamse Gewest ter zake zou kunnen optreden."

De door de afdeling Wetgeving besproken artikelen 9, §§ 5 en 6 en 11, § 3, van het voorstel (artikelen 12, §§ 5 en 6 en 14, § 3, van het uiteindelijke logiesdecreet) worden echter niet gewijzigd door het voorontwerp. Aangezien de bevoegdheden van de rechtscolleges en de procedureregels niet worden aangepast door het voorontwerp hoeft aldus niet bijkomend een beroep gedaan te worden op de impliciete bevoegdheden uit artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 voor het voor advies voorgelegde voorontwerp.

VORMVEREISTEN

4.1. In haar advies 33.288/3 van 9 juli 2002[5] maakt de afdeling Wetgeving van de Raad van State de volgende opmerking aangaande de adviesverplichting van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen:

> "Overeenkomstig artikel 5, § 2, a), van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, dient de Vlaamse regering het advies van de Raad in te winnen over 'alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben'. Het voorliggende ontwerp beantwoordt aan die kwalificatie. Uit het dossier blijkt echter niet dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen daarover advies heeft gegeven. Dat advies dient alsnog ingewonnen te worden."

Gevraagd of de Sociaal-Economische Raad Vlaanderen werd geraadpleegd over het voorontwerp, antwoordde de gemachtigde:

> "De bevoegdheid van de SERV werd recent uitgebreid tot (delen van) het vroegere beleidsdomein 'Internationaal Vlaanderen' (decreet van 25 juni 2021 tot wijziging van decreten naar aanleiding van de reorganisatie van het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur en van de samenvoeging van het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur met het beleidsdomein Internationaal Vlaanderen, met terugwerkende kracht tot 01/09/2020).

---

[4] *Voetnoot 2 van het aangehaalde advies*: Zie bijv. GwH 14 november 2012, nr. 139/2012, B.4.3; GwH 29 juli 2010, nr. 91/2010, B.3.3.

[5] Adv.RvS 33.288/3 van 9 juli 2002 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 18 juli 2003 'betreffende de verblijven en de verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'', opmerking 3 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2002-03, nr. 1461/1).

Bij de SERV werd nagevraagd of een advies over het ontwerpdecreet dient gevraagd te worden. De SERV antwoordde hierop het volgende:

> ‘De SERV heeft in 2007 geadviseerd over het voorontwerp van decreet betreffende het toeristische logies. Dit advies werd mee gestoffeerd door insteken vanuit de sectorcommissie toerisme die bij de SERV actief was. Die sectorcommissie is echter niet meer operationeel. Ook over de oprichting van Toerisme Vlaanderen adviseerde de SERV in 2003.
>
> De SARiV was in het verleden de strategische adviesraad voor o.a. toerisme. Met de opheffing van de SARiV. De SERV heeft die rol als SAR niet overgenomen.
>
> Juridisch vermeldt art. 3 § 2 van het SERV-decreet 'de Raad tevens als de strategische adviesraad functioneert voor de beleidsdomeinen Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie […]'.
>
> Echter, verder in het decreet, waarbij die rol als SAR verduidelijkt wordt, staat dat de SERV strategische adviesraad is voor (o.a.) de beleidsvelden 'ondersteuning Vlaamse Regering' en 'gelijke kansen en integratie en inburgering' van het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie. Het beleidsveld 'toerisme' wordt niet genoemd.
>
> Anderzijds bevat het SERV-decreet wel de melding dat 'de Vlaamse Regering de Raad verzoekt om sociaal-economisch overleg te plegen over: 1° alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben'’.
>
> Kortom, het lijkt me dat een advies van de SERV over dit decreet in feite geen vereiste is.”

Ook indien aangenomen wordt dat te dezen geen adviesverplichting geldt overeenkomstig artikel 20 van het vigerende decreet van 7 mei 2004 ‘inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen’, zoals de gemachtigde bepleit, dient alsnog rekening te worden gehouden met artikel 11, § 2, 1°, van het voornoemd decreet overeenkomstig welke bepaling de Vlaamse Regering de Raad verzoekt om sociaal-economisch overleg te plegen over “alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben, uitgezonderd de voorontwerpen van decreet betreffende de begrotingen en de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd ingevolge artikel 20”. Dit sociaal-economisch overleg resulteert in een standpunt van de Raad dat aan de Vlaamse Regering wordt meegedeeld.[6]

Aangezien het geciteerde antwoord van de SERV enkel een voorwaardelijke stellingname lijkt en geen daadwerkelijk ‘overleg met standpuntinname’ moet aan deze vormvereiste nog worden voldaan.

4.2. Luidens artikel 10 van het voorontwerp (ontworpen artikel 15) kunnen subsidies worden toegekend om een bestaand toeristisch logies te moderniseren of uit te breiden en om een nieuw toeristisch logies te bouwen of aan te leggen. De voorwaarden daartoe worden bepaald door de Vlaamse Regering.

[6] Artikel 11, § 2, tweede lid, van het decreet van 7 mei 2004 ‘inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen’.

Deze subsidies kunnen worden beschouwd als staatssteun in de zin van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU), zodat deze bepaling in principe zou moeten worden aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, derde lid, VWEU.[7]

Artikel 10 van het voorontwerp blijft er evenwel toe beperkt te bepalen dat steun kan worden verleend en houdt voor het overige slechts een delegatie aan de Vlaamse Regering in tot het bepalen van de voorwaarden voor de toekenning van de premies – en dus ook de hoogte van die premies. Het lijkt dan ook weinig zinvol de voorgestelde bepaling nu reeds aan te melden bij de Europese Commissie. Wel zullen te gelegener tijd de ontwerpen van besluit waarmee uitvoering wordt gegeven aan artikel 12 moeten worden aangemeld, tenzij zou blijken dat deze onder de '*de minimis* regeling' voor staatssteun zouden vallen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKING

5. Het logiesdecreet, waaraan het voorontwerp wijzingen aanbrengt, regelt het kader voor de uitbating van toeristische logiezen in het Vlaamse Gewest. Zoals reeds eerder werd bevestigd in de adviespraktijk van de Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft het voorontwerp betrekking op een dienst die binnen het toepassingsgebied van de richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 'betreffende diensten op de interne markt' (hierna: dienstenrichtlijn) valt.[8]

In huidig voorontwerp wordt voor de uitbating van het toeristische logies dat gelegen is in het Vlaamse Gewest bij Toerisme Vlaanderen een aanmelding vereist. Daarbij wordt ook bepaald dat Toerisme Vlaanderen de aanmelding kan herroepen als blijkt dat het toeristische logies niet of niet meer voldoet aan de in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 9° van het decreet gestelde uitbatingsvoorwaarden (artikel 5 van het voorontwerp). Tevens worden twee bijkomende voorwaarden gesteld die vervuld moeten zijn opdat een toeristisch logies dat gelegen is in het Vlaamse Gewest mag worden uitgebaat (artikel 4 van het voorontwerp).

[7] Onverminderd de *de-minimis* regeling voor staatssteun. De *de-minimis* regeling voor staatssteun betreft vergoedingen gedaan aan één onderneming die een bepaald (relatief laag) bedrag niet overschrijden. Deze vorm van staatssteun wordt geacht niet aan alle criteria van art. 107 VWEU te voldoen en derhalve niet onder de aanmeldingsprocedure te vallen. Het plafondbedrag voor de-minimissteun is vastgesteld op 200.000 euro, te ontvangen per onderneming per drie belastingjaren. Steunmaatregelen die hieraan voldoen, worden geacht het handelsverkeer niet ongunstig te beïnvloeden (Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 'betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun').

[8] Adv.RvS 57.882/1/V van 14 september 2015 over een voorstel van decreet 'houdende het toeristische logies', opmerking 7; adv.RvS 43.609/3 van 16 oktober 2007 over een voorontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 7 juli 2008 'betreffende het toeristische logies', opmerking 6 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2007-08, nr. 1547/1).

Aldus dient erover gewaakt te worden dat, in zoverre het voorontwerp betrekking heeft op de hypothese van vestiging, het beantwoordt aan de bij de artikelen 9 tot 15 van de dienstenrichtlijn gestelde vereisten, met name: niet-discriminatoir zijn, gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang en ermee evenredig zijn, en duidelijk, ondubbelzinnig, objectief, vooraf openbaar bekendgemaakt, transparant en toegankelijk zijn.

Er blijkt niet dat de bepalingen van het voorontwerp werden getoetst aan de dienstenrichtlijn. Die toetsing dient alsnog te gebeuren.

Overeenkomstig artikel 39, lid 5, van de dienstenrichtlijn moet de ontworpen regeling dan ook aan de Europese Commissie worden toegestuurd.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 5

6. Artikel 5, tweede lid, van het voorontwerp bepaalt dat Toerisme Vlaanderen de aanmelding kan herroepen als blijkt dat het toeristische logies niet of niet meer voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 9° van het decreet. De vraag rijst of deze beslissing niet evenzeer dient te worden toegevoegd in artikel 9, § 1, eerste lid, van het decreet bij de opsomming van de beslissingen waartegen een beroep kan worden aangetekend bij een beroepscommissie voor het toeristische logies.

7.1. Krachtens artikel 5, derde lid van het voorontwerp stelt Toerisme Vlaanderen een register van de toeristische logiezen die zijn aangemeld publiekelijk ter beschikking. In dat register worden ‘minstens’ de volgende gegevens vermeld: 1° de naam waaronder het toeristische logies wordt aangeboden op de toeristische markt; 2° de ligging van het toeristische logies; 3° de capaciteit van het toeristische logies; 4° de eventuele erkenningen en comfortclassificaties die op basis van dit decreet zijn toegekend aan het toeristische logies.

7.2. Gevraagd of het gebruik van de term ‘minstens’ er nog steeds toe leidt dat de decreetgever alle essentiële elementen van de gegevensverwerking regelt, antwoordde de gemachtigde:

> “De term ‘minstens’ verwijst naar de gegevens die de uitbater verplicht dient in te vullen bij de aanmelding van het logies:
>
> - Naam van het logies
> - Adres van het logies
> - Type logies, desgevallend beschermde benaming en/of comfortclassificatie
> - Datum van aanmelding/erkenning
>
> Daarnaast heeft de uitbater ook de mogelijkheid om op vrijwillige basis een aantal promotionele gegevens in te vullen bij de aanmelding van het logies, zoals bv. het telefoonnummer van het logies, de website, het e-mailadres, enz.
>
> Het huidige register is te raadplegen via https://www.toerismevlaanderen.be/logiesdecreet/basisregister”.

7.3. Deze laatste precisering door de gemachtigde, waarin louter verwezen wordt naar een mogelijkheid voor de uitbater om op vrijwillige basis nog een aantal gegevens in te vullen bij de aanmelding van het logies, blijkt nergens uit de tekst van het voorontwerp. Indien het niet de bedoeling is om toe te laten om een andere categorie van gegevens, die mogelijk betrekking kunnen hebben op persoonsgegevens, te verwerken, dient dit meer duidelijk tot uiting te worden gebracht in de tekst van het voorontwerp.

Indien het wel de bedoeling zou zijn om aldus een machtiging te verlenen om tevens categorieën van persoonsgegevens te bepalen die kunnen worden verwerkt, valt op te merken dat de essentiële elementen dienen te worden geregeld in het decreet zelf. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, immers dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd.

Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.

Bijgevolg moeten de “essentiële elementen” van de verwerking van persoonsgegevens in de wet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel “essentiële elementen” uitmaken : 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.[9]

Artikel 13

8. Artikel 13 van het voorontwerp bepaalt dat de erkenning en comfortclassificatie of het type die aan het toeristische logies werden toegekend op grond van het decreet van 18 juli 2003 ‘betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen'’, geldig blijven tot de datum waartegen Toerisme Vlaanderen in een brief vraagt om te reageren. Deze brief moet binnen het jaar na de inwerkingtreding van het ontworpen decreet worden verstuurd met de vraag of de uitbaters voor het toeristische logies een erkenning, al dan niet met een comfortclassificatie, willen verkrijgen. Toerisme Vlaanderen geeft de uitbater maximaal twee jaar de tijd om te reageren op zijn vraag.

[9] Adv.RvS 69.977/1/V van 28 september 2021 over een voorontwerp van decreet ‘houdende de ondersteuning van cultureel-erfgoedwerking’, randnummer 10.3.

Hierover ondervraagd, stelde de gemachtigde onder meer: “Belangrijk hierbij is dat dit individueel contact (via brief) geen bijkomende rechten creëert voor de betrokken uitbater, maar louter de geldende regelgeving duidt. In de praktijk betekent dit dat de datum in kwestie voor alle logiezen dezelfde zal zijn.”

Dat de datum in kwestie voor alle logiezen dezelfde zal zijn, vindt vooralsnog geen bevestiging in de tekst van het voorontwerp zelf. Indien dit de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp, verdient het aanbeveling om dit te preciseren in de tekst van het voorontwerp. De keuze voor een gewone brief als enig communicatiekanaal is bovendien niet zonder risico, nu de brief in kwestie een termijn doet ingaan in hoofde van de uitbater om te reageren op de vraag.

Tevens wordt ter overweging meegegeven om, vanuit het oogpunt van de voorzienbaarheid van de nieuwe regels en gelijke behandeling van de betrokken uitbaters, een minimale termijn te bepalen die de uitbaters dient te worden geboden om te reageren op de vraag.

Artikel 15

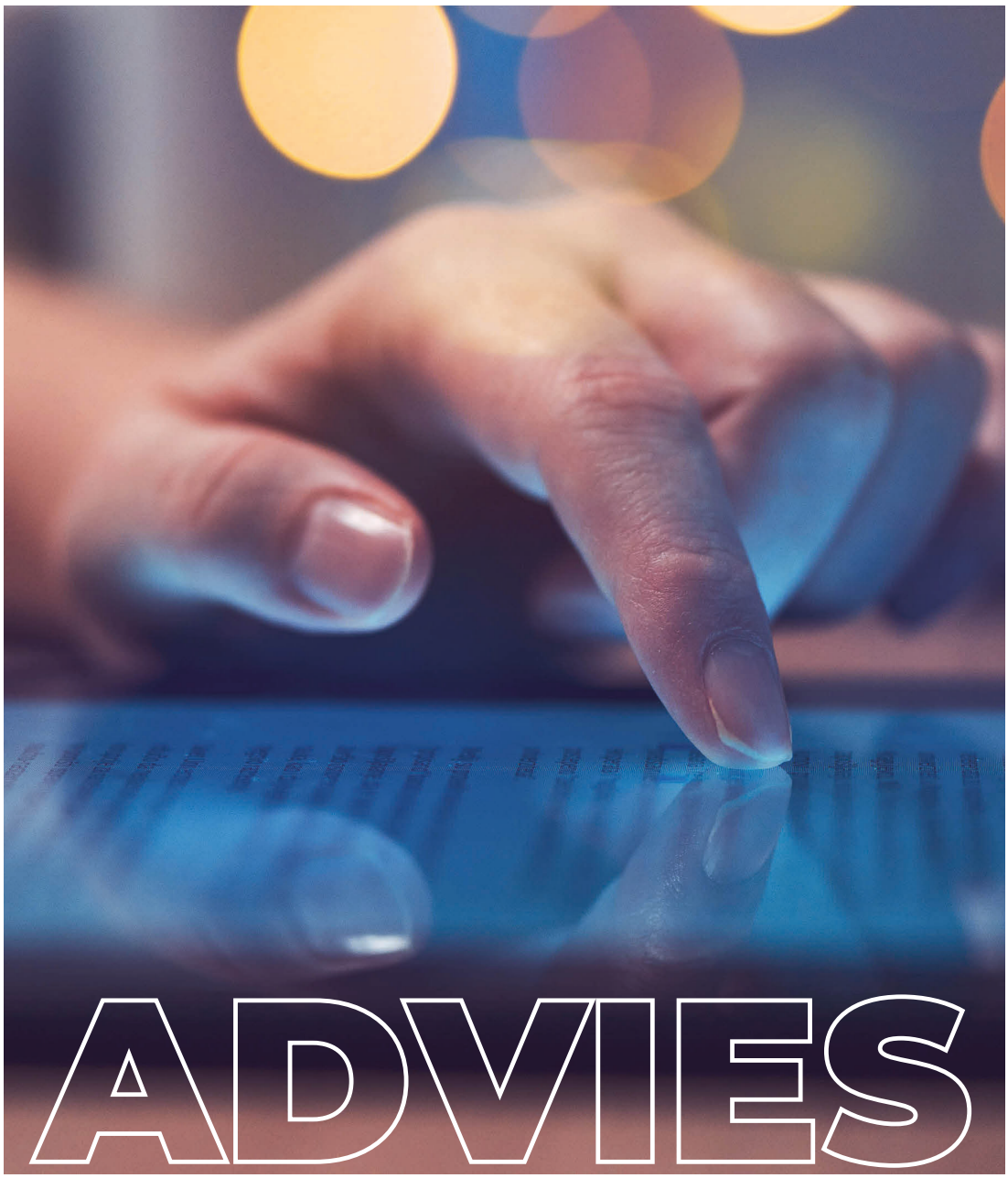
9. Krachtens artikel 15 van het voorontwerp bepaalt de Vlaamse Regering voor iedere bepaling van het decreet de datum van de inwerkingtreding.

Het is raadzaam om een uiterste datum te bepalen waarop het decreet in werking treedt indien de Vlaamse Regering zou nalaten binnen een redelijke termijn de datum van inwerkingtreding ervan vast te stellen, evenals te onderzoeken of het geraden is dergelijke gedeeltelijke inwerkingtreding per artikel ervan toe te staan.

DE GRIFFIER — DE VOORZITTER

Wim GEURTS — Marnix VAN DAMME

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

WIJZIGING LOGIESDECREET

SERV
sterk door overleg

Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)	
Goedkeuring raad	25 oktober 2021	
Contactpersoon	Tim Buyse	tbuyse@serv.be

SERV
sterk door overleg

Mevrouw Zuhal DEMIR
Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme
Koning Albert II-Laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

Wijziging logiesdecreet

Mevrouw de minister

De SERV stelt vast dat de Vlaamse Regering op 10 september ll. haar principiële goedkeuring gaf over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies en tot opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van 'Toerisme voor Allen' (hierna: wijziging logiesdecreet). De SERV stelt eveneens vast dat bij de eerste principiële goedkeuring van dit dossier, door de minister geen mandaat werd gevraagd aan de Vlaamse Regering om de SERV te verzoeken een advies uit te brengen over dit voorontwerp van decreet.

Overeenkomstig het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, m.n. artikel 11, § 2, 1°, wordt de Vlaamse Regering belast de Raad te verzoeken om "sociaal-economisch overleg te plegen over alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben, uitgezonderd de voorontwerpen van decreet betreffende de begrotingen en de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd ingevolge artikel 20". Het voorliggende voorontwerp van decreet tot wijziging van het logiesdecreet beantwoordt aan die kwalificatie en dus is een SERV-advies een formele vormvereiste.

Om te kunnen voldoen aan de formele vormvereiste zonder dat een expliciete adviesvraag aan de SERV gericht moet worden, meldt de raad via deze weg geen bemerkingen te formuleren bij het voorontwerp van wijziging van het logiesdecreet.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies

Art. 2. In artikel 2, 2°, van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies worden de woorden "tegen betaling" opgeheven.

Art. 3. In artikel 3 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt opgeheven;

2° er wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"5° een toeristisch logies met maximaal negen eenheden of plaatsen dat gratis wordt aangeboden op de toeristische markt.".

Art. 4. Aan artikel 4, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 maart 2017, worden een punt 9° en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

"9° het toeristische logies is opgericht en wordt uitgebaat conform de regelgeving over ruimtelijke ordening en de geldende stedenbouwkundige regels;
10° het toeristische logies is aangemeld conform artikel 5.".

Art. 5. Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 5. De exploitant, of de persoon die daartoe is aangesteld, meldt de uitbating van het toeristische logies aan bij Toerisme Vlaanderen. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor die aanmelding.

Toerisme Vlaanderen kan de aanmelding herroepen als blijkt dat het toeristische logies niet of niet meer voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 9°.

Toerisme Vlaanderen stelt een register van de toeristische logiezen die zijn aangemeld, publiekelijk ter beschikking. In dat register worden de volgende gegevens vermeld:
1° de naam waaronder het toeristische logies wordt aangeboden op de toeristische markt;
2° de ligging van het toeristische logies;

3° de capaciteit van het toeristische logies;
4° het logiestype of, in voorkomend geval, de beschermde benaming of benamingen waarmee het toeristische logies wordt aangeboden op de toeristische markt;
5° de eventuele erkenningen en comfortclassificaties die op basis van dit decreet zijn toegekend aan het toeristische logies;
6° de datum van de aanmelding of de eventuele erkenning van het toeristische logies;
7° het telefoonnummer, het e-mailadres en de website van het toeristische logies als die worden opgegeven bij de aanmelding van het toeristische logies.".

Art. 6. In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/1. Bij een bevel tot stopzetting van de exploitatie van het toeristische logies als vermeld in artikel 14 vervalt in voorkomend geval de erkenning en eventuele comfortclassificatie van het toeristische logies van rechtswege.".

Art. 7. In artikel 6 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 5 opgeheven.

Art. 8. In artikel 9 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"4° de herroeping van de aanmelding.";

2° in paragraaf 2 worden tussen de woorden "intrekking van de erkenning" en de woorden "is opschortend" de woorden "en tegen de herroeping van de aanmelding" ingevoegd.

Art. 9. Artikel 11 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 11. De tussenpersonen delen voor de toeristische logiezen in het Vlaamse Gewest waarvoor ze bemiddelen of promotie maken, op schriftelijk verzoek, de gegevens van de exploitant en de adresgegevens van de toeristische logiezen mee aan de agenten van de federale en lokale politie en aan de gemachtigde personen, vermeld in artikel 10.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden opgevraagd in de volgende gevallen:
1° in het kader van een steekproef om na te gaan of de toeristische logiezen waarvoor de tussenpersoon bemiddelt of promotie maakt, aangemeld zijn bij Toerisme Vlaanderen. Bij een steekproef worden maximaal de gegevens opgevraagd van alle exploitanten en toeristische logiezen in eenzelfde stad of gemeente. Er kunnen meerdere steekproeven gebeuren bij dezelfde tussenpersoon;
2° bij twijfel of een toeristisch logies waarvoor de tussenpersoon bemiddelt of promotie maakt, voldoet aan de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en de uitvoeringsbesluiten ervan;
3° in het kader van een klacht over een toeristisch logies.".

Art. 10. In artikel 12, §1, van hetzelfde decreet wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° de exploitant van een toeristisch logies in het Vlaamse Gewest dat niet voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 8° en 10°;".

Art. 11. In artikel 14, §1, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 10 maart 2017, wordt de zinsnede "de voorwaarden, vermeld in artikel 4, 1° tot en met 7°" vervangen door de zinsnede "de voorwaarden, vermeld in artikel 4, eerste lid, 1° tot en met 8° en 10°".

Art. 12. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2017, 8 juni 2018 en 19 juli 2019, wordt hoofdstuk 6, dat bestaat uit artikel 15, vervangen door wat volgt:

"Hoofdstuk 6. Toekennen van subsidies

Art. 15. Er kunnen subsidies worden toegekend om een bestaand toeristisch logies te moderniseren of uit te breiden, en om een nieuw toeristisch logies te bouwen of aan te leggen. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de toekenning of weigering van die subsidies.".

Art. 13. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 maart 2017, 8 juni 2018 en 19 juli 2019, wordt een hoofdstuk 6/1, dat bestaat uit artikel 15/1, ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 6/1. Adviescomité van het toeristische logies

Art. 15/1. Er wordt een adviescomité opgericht dat minstens de volgende leden bevat:
1° vertegenwoordigers van de toeristische logiessector;
2° vertegenwoordigers van de lokale of provinciale overheden;
3° een of meer deskundigen met relevante expertise.

Het adviescomité geeft advies aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het toerisme, over de uitvoering van dit decreet.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere samenstelling en werking van het adviescomité.".

Hoofdstuk 3. Wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Art. 14. In artikel 4.4.19, §1, eerste lid, 5°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, vervangen bij het decreet van 16 juli 2010, wordt de zinsnede "of van een erkend jeugdverblijfcentrum overeenkomstig het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van Toerisme voor Allen'" vervangen door de zinsnede "of van een toeristisch logies dat aangemeld is als jeugdverblijf conform het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies".

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Art. 15. Het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2007 en 10 juli 2008, wordt opgeheven.

Art. 16. §1. De toeristische logiezen die, op de datum van de inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van dit decreet, in het kader van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" als verblijf erkend zijn en ingedeeld zijn in de categorie jeugdverblijfcentrum, zijn van rechtswege aangemeld in het kader van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies.

§2. Die toeristische logiezen, vermeld in paragraaf 1, behouden hun erkenning en comfortclassificatie op grond van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", tot drie jaar na de datum van de inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van dit decreet of totdat de uitbating wordt stopgezet, overgenomen of er aan het toeristische logies een erkenning wordt toegekend op grond van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies.

De uitbaters van die toeristische logiezen worden binnen een jaar na de inwerkingtreding van artikel 3, 1°, van dit decreet gecontacteerd door Toerisme Vlaanderen met de vraag of zij voor het toeristische logies een erkenning, al dan niet met een comfortclassificatie, willen verkrijgen op grond van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies. De erkenning van die toeristische logiezen op grond van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies, de indeling van het toeristische logies in een comfortclassificatie en het beroep tegen de beslissing tot weigering van de erkenning of comfortclassificatie of tegen de verkregen comfortclassificatie verlopen, in voorkomend geval, op dezelfde wijze en worden volgens dezelfde procedure afgehandeld als vermeld in artikel 6 tot en met 9 van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies.

Uiterlijk zestig dagen na de termijn, vermeld in het eerste lid, bezorgt de exploitant het erkenningsteken, dat hij voor het toeristische logies heeft gekregen op grond van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", terug aan Toerisme Vlaanderen.

Art. 17. Artikel 8, §2, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen", zoals van kracht op de dag voor de datum van de inwerkingtreding van artikel 12 van dit decreet, blijft van toepassing op de verblijven die voor de inwerkingtreding van dit decreet een subsidie ontvingen met toepassing van artikel 8, §1, van het voormelde decreet van 18 juli 2003, zoals van kracht op de dag voor de datum van de inwerkingtreding van artikel 12 van dit decreet.

Op straffe van terugvordering van de subsidie van het aantal periodetienden niet-geëxploiteerde jaren houden de begunstigden, vermeld in het eerste lid, de infrastructuur waarvoor de subsidie is verkregen voor de nieuwbouw ervan of voor de werkzaamheden eraan open voor die doelstellingen gedurende de volgende periodes:

1° een periode van minimaal vijftien jaar voor nieuwbouwwerken en werkzaamheden waarvan de subsidie meer dan 50.000 euro bedraagt;
2° een periode van minimaal vijf jaar voor werkzaamheden waarvan de subsidie minder dan 50.000 euro bedraagt.

De begunstigden, vermeld in het eerste lid, tonen tijdens het subsidieonderzoek aan dat ze voldoende rendabel zijn.

Op straffe van terugvordering van de subsidie houden de begunstigden, vermeld in het eerste lid, proef- of themagerichte projecten in stand gedurende de periode die in de projectoproep is vermeld.

De subsidies van de begunstigden, vermeld in het eerste lid, worden niet gecumuleerd met andere middelen van de Vlaamse overheid. Ze moeten deel uitmaken van een aparte post in het boekhoudkundig rekeningstelsel.

Art. 18. De Vlaamse Regering bepaalt voor iedere bepaling van dit decreet de datum van de inwerkingtreding.

Brussel, 19 november 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR